

INTRODUCCIÓ

Som molts els que ens sentim captivats pel Montseny. Aquesta muntanya té molts adeptes, i als que s'hi acosten sovint els crea addicció, talment com si fos una droga.

No vull pas teoritzar aquí sobre el meu amor al Montseny, seria com esbombar o profanar un sentiment molt íntim. Això, però, no em privarà de dir que aquesta muntanya la considero "la meva muntanya", perquè in comptables vegades he cercat refugi sota els seus faigs, prop d'una font o en la solitud d'una carenada per respirar a ple pulmó i per retrobar-me a mi mateix.

A què treuen cap aquestes expansions...? Simplement al fet que se m'ha encarregat de redactar la introducció d'enguany i no sempre és fàcil d'entrar de cop en matèria.

Per a un fill de Taradell, el Montseny és omnipresent en el seu paisatge. La dita popular diu que Taradell es troba a "la falda del Montseny"; per tant, és lògic que qui ha nascut a la falda d'una muntanya en vulgui conèixer la cara i tots els trets.

Això, i un innat amor a la recerca del passat, em van fer afeccionar molt aviat, a aplegar notícies sobre el Montseny, sobretot del seu ves-sant osonenc, vinculat als antics termes dels castells de Taradell, del Brull i de Tagamanent. El massís de Matagalls, en especial, i el poble de Viladrau eren els meus llocs preferits d'estudi, i així vaig madurar el propòsit d'escriure un llibre o monografia sota el títol de "Viladrau, el Montseny i Sant Segimon".

D'aquest treball, encara no acabat, en varen aparèixer a partir del 1967 uns quants apartats o temes, editats com a Nadales del comte de la Vall de Merlès, Antoni d'Oriola-Cortada, un amic recentment traspas-sat, aleshores president de la Societat de Bibliòfils de Barcelona i copropietari d'un ampli sector de la muntanya. Com acostuma a succeir en

les edicions de llibres valorats principalment per la seva raresa, d'aquests treballs es feien edicions molt limitades.

Alguns anys més tard, quan ja s'havia deixat de publicar la sèrie de Nadales o treballs sobre el Montseny, pel desembre de 1985 o pels volts de santa Llúcia, em va venir a veure el Sr. Ramon Bofill, en nom dels "Amics del Montseny", per fer-me una interessant proposició.

Ens vàrem veure en una de les dependències del Palau Moja, de la Rambla de Barcelona, destinat a oficines del Departament de Cultura de la Generalitat, i d'aquella entrevista en va néixer una forta amistat i el primer volum de Monografies del Montseny. En Ramon va saber-me contagiar el seu entusiasme i la voluntat dels "Amics del Montseny" de fer aparèixer un seguit de volums on es recollissin coses (estudis, llegendes, històries, etc.) relacionades amb la muntanya.

El primer volum, que apareixeria pel juliol del 1986, consistiria només en un aplec de treballs meus. Els altres es farien recollint coses publicades sobre el Montseny i recaptant de geògrafs, biòlegs, etnòlegs, historiadors, etc... nous treballs d'estudi, de divulgació, de tema montsenyenc.

D'aleshores ençà ha plogut molt. Han passat nou anys i mai no ha faltat l'aparició puntual, a principis d'estiu, d'un nou volum de les *Monografies*: el volum present, que té el número 9, ho testimonia.

Fullejar qualsevol d'aquests volumets, presentats d'una manera amable i esponjosa, fa la impressió de tenir a la mà una cosa senzilla i fàcil de fer, però la realitat no és ben bé aquesta. Per arribar a editar cada nou volum cal cercar materials nous, col·laboracions noves, fixar terminis als autors per lliurar els seus treballs, cercar correctors, visitar impremtes, etc. En realitat tot és senzill però no planer, calen hores de dedicació per no oblidar cap detall. D'altra banda tot és treball gratuït, ens referim als dels col·laboradors i responsables de l'edició o cos de redacció, no als dels correctors i impremta. Aquest desinterès i voluntat dels autors dels treballs és per a mi la millor prova que el Montseny té molts "amics", a més dels "Amics" oficials.

Com es recordava en la introducció al volum 7 i s'ha repetit en altres ocasions, l'ànima de les *Monografies del Montseny* era l'amic Ramon Bofill i Portabella, que moria inesperadament per la tardor del 1990. Un dels sentiments tristos, sumat al de la seva pèrdua, fou el de témer per la continuïtat de la publicació de *Monografies*, però sortosament altres "Amics" han continuat la feina en el mateix lloc on ell la va deixar i han seguit pel mateix solc.

Avui dia podem dir que les *Monografies* es troben ben consolidades, i la seva continuïtat està garantida mentre els "Amics del Montseny" es preocupin per trobar mitjans materials per dur-les a terme i no faltin amics i col.laboradors de bona voluntat que hi vulguin participar.

Les dificultats i les improvisacions que calia fer per completar certs volums —segons s'explica, amb una bona dosi d'humor i la fluïdesa d'estil característica de l'amic Llorenç Gomis, en la introducció al volum 8 de *Monografies*—, sortosament, semblen ja superades. Aquest és el primer any que tenim excés de treballs, un autèntic "over-boocking" de pàgines o de material. Per primera vegada ens ha calgut suprimir o ajornar la publicació d'alguns treballs, cosa més lamentable pel fet que alguns d'aquests treballs els havíem sol·licitat o demanat expressament als seus autors. Alguns ha calgut deixar-los per massa extensos, altres per incidir en temes semblants, altres per arribar tard o repetitius; sempre, però, la principal causa de no publicar-los ha estat per no cabre en el volum.

És un tema que sentim sincerament, ja que tothom ens ha fet arribar desinteressadament el seu treball. Això no obstant, al costat d'aquesta pena hi ha la joia de veure que la nostra publicació gaudeix de molt bona salut, cosa que vol dir que és coneguda i apreciada.

La norma establerta és la de no passar, a poder ésser, de dues-centes pàgines per volum; aquest any hem aplegat material per unes tres-centes cinquanta pàgines. Ho repetim sincerament, això que és un goig és també un compromís, i des d'aquí demanem novament disculpes als que enguany no podran veure publicat el seu treball.

Fent ús de la responsabilitat que els "Amics del Montseny" m'han donat en la direcció d'aquesta col.lecció voldria fer esment i recordar algunes de les pautes en què es pretén moure la nostra publicació. *Monografies del Montseny* no vol ésser una publicació d'*alta investigació*, sinó d'*alta divulgació*. Per assolir això voldríem que cap treball passés de deu o dotze folis, i només en cassos o temes especials s'acostés als vint folis, sense però depassar, com a norma, aquest límit. Tampoc els treballs aquí presentats no han d'anar acompanyats d'excessives notes o de gran aparell crític, per a això ja hi ha revistes erudites o d'alta investigació; són admissibles les notes aclaratòries o justificatives de les fonts i una selecta bibliografia, però res més. Aquí es pretén publicar treballs de síntesi o extractes de treballs de difícil accés, donar orientacions als investigadors i incidir en temes literaris, històrics, científics, etnològics, etc., sempre relacionats amb el Montseny i dintre d'una tònica de qualitat que els faci útils i llegidors.

La finalitat primordial de la col.lecció és la d'esdevenir una eina indispensable per conèixer, estudiar i delectar els lectors en tants aspectes amables i interessants com presenta la nostra muntanya.

Els "Amics del Montseny" organitzen trobades, taules rodones, sortides i altres activitats per conèixer i fer respectar el Montseny, però la majoria d'aquests actes són sobre temes puntuals o ocasionals i deixen poc rastre; en canvi les *Monografies* restaran quan nosaltres, i segurament l'Associació, haurem desaparegut. Ja ho deien els clàssics, només *scripta manent*.

És per això que ens alegrem una vegada més per l'aparició d'un nou volum de *Monografies*. Això no ho diem amb cap mena de cofoisme, ben al contrari, com a acompliment d'una tasca o obligació que ens vàrem imposar i com un estímul per a nosaltres i per a tots els col.laboradors. Tot el mèrit i la qualitat de l'obra recau en l'esforç o en el desinterès dels col.laboradors. Que no decaiguin mai en el seu interès per estudiar temes montsenyencs. I tots els que aquest any no podreu veure imprès el vostre treball, disculpeu-nos novament i estigueu segurs que apareixerà en pròxims volums de les nostres estimades *Monografies*.

ANTONI PLADEVALL I FONT